

Международно изследване на уменията за четене PIRLS 2026

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

С каква цел се събират и обработват данните?

Данните, събрани по време на провеждането на международното изследване на уменията за четене **PIRLS** на учениците от 4. клас, се използват само за изследователски цели. PIRLS се провежда на всеки пет години от Международната асоциация за оценяване на постиженията в образованието (**IEA**). Изследването няма за цел да оценява представянето на отделни училища, учители или ученици, а да даде обща картина за постиженията по четене на четвъртокласниците в повече от 50 страни по света.

Каква информация е необходима?

Избраните за участие в изследването директори на училища, учители, ученици и техните родители/настойници попълват определени за тях въпросници, чрез които предоставят необходимата за изследването информация за описание на началния етап на училищното образование, свързана с демографски характеристики на училището, ресурсното му осигуряване, преподавателските практики и нагласи, учебното съдържание и време, отношението на учениците към ученето и в частност към четенето, образователните занимания вкъщи. Изследването събира и лична информация за учениците (дата на раждане, пол, говорим език), за родителите (образование, говорим език) и за учителите и директорите (пол, възрастова група, образование и професионален опит), като тази информация не е конкретизирана от лични идентификатори (три имена, ЕГН или други).

Цялата събрана информация се смята за поверителна. Нито един ученик, негов родител, паралелка, учител или училище няма да бъдат посочени поименно в който и да е от докладите с резултатите от изследването.

Участието в това изследване е доброволно и всеки може да откаже да участва без да е необходимо да посочва конкретна причина. Всеки респондент може да пропусне да отговори на даден въпрос или група от въпроси по своя преценка, без това да окаже влияние лично върху него или върху останалите му отговори.

С попълването на всеки въпросник, всеки избран за участие се съгласява отговорите му да бъдат обработени и в последствие използвани при анализите на резултатите от изследването.

Как се събират и обработват данните?

Данните от въпросите се обработват под формата на числа, които отговарят на определен избор (с избираем отговор) или числа, които определят дадена стойност (със свободен числов отговор).

Тази информация, изцяло или поотделно, не може да идентифицира конкретен респондент по име, тъй като се използват уникални идентификационни номера – 8-цифрен код за учениците и учителите, 6-цифрен код за паралелките и 4-цифрен код за директорите на училищата. Връзката между идентификационните номера в дадено училище и имената зад тях е известна само на училищния координатор на съответното училище, с изключение на връзката между идентификационните номера на училищата и учителите и техните имена, които са известни и на националния координатор на изследването – Института по образованието (**ИО**) към МОН. Връзката никога и по никакъв начин не се споделя или предоставя на IEA или на друга организация, необвързана с изследването.

Къде, как и за колко време се съхраняват данните?

Данните, събрани от PIRLS се съхраняват по сигурен начин и не могат да бъдат достъпни от външно за изследването физическо или юридическо лице или система. Всички служители на IEA, които обработват или съхраняват данните са запознати с изискванията на Общия регламент относно защитата на данните 2016/679 на ЕС (**ОРЗД**) и са подписали декларация за конфиденциалност.

Данните се обработват централизирано от IEA в Хамбург, Германия. Всички събрани данни, без изключение, се предават от националните центрове на изследването и се приемат от IEA в анонимизиран формат (само с идентификационни номера) чрез сигурен SharePoint сървър.

Данните от всеки цикъл на PIRLS се съхраняват безсрочно в специализирани бази данни, в които да бъдат налични за анализ, както за измерване на тенденциите в следващите цикли на изследването, така и от изследователи, които искат да сравняват различни образователни системи от цял свят (за повече информация вижте раздела *Публичен достъп до информация*).

С кого се споделят данните?

PIRLS се ръководи от Международния изследователски център (**ISC**) в Boston College, САЩ, който извършва голяма част от анализите на данните. Данните се предават между IEA и ISC в анонимизиран формат чрез сигурен SharePoint сървър и съгласно разпоредбите на ОРЗД за предаване на данни на трета страна. Служителите в ISC, които имат достъп до данните са запознати с изискванията на ОРЗД и са подписали декларация за конфиденциалност.

Публичен достъп до информация

Публичните бази данни от международното изследване PIRLS са достъпни на следните интернет адреси:

<https://www.iea.nl/index.php/data-tools/repository> (Хамбург, Германия)

<https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Бостън, САЩ)

Всички бази данни са с анонимизиран формат и не могат да бъдат свързани по никакъв начин с който и да е участник в изследването – ученик, родител, учител или училище.

Автоматизирано вземане на решения и профилиране

Не се извършва автоматизирано вземане на решения, включително профилиране, посочено в член 22 от ОРЗД.

Права на лицата, от които се събират данни

За физическите лица се отнасят правата, посочени в членове 13-22 от ОРЗД. Те имат право да подадат жалба до национален или международен надзорен орган, съгласно член 77 от ОРЗД.

За запитвания по въпроси, свързани със защитата на събираните от изследването данни се отнасят към:

Люба Янчева
ИО
бул. Цариградско шосе 125 бл. 5
1113 София, България
тел.: 02 9705620
имейл: lyancheva@mon.bg

Betina Borisova
IEA
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdam, The Netherlands
Telephone: +31 20 6253625
Email: dataprotection@iea.nl